

FOAIA UNIRII

Publicație tipărită cu prilejul Centenarului Marii Uniri, în cadrul proiectului
Și eu am făcut Unirea! Reflectarea evenimentelor legate de Marea Unire în presa locală a vremii
finanțat de către **Consiliul Județean Sibiu** și derulat de **Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu**
prin **Biblioteca Universității „Lucian Blaga” din Sibiu** și
Facultatea de Științe Agricole, Industrie Alimentară și Protecția Mediului

Apare în luna septembrie și noiembrie 2018 - două apariții. Nr. 1 - septembrie 2018

Rezoluțiunea Adunării Naționale de la Alba-Iulia din 18 Noiembrie / 1 Decembrie 1918

- I. Adunarea Națională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat și Tara Ungurească, adunați prin reprezentanți lor îndreptățiți la Alba-Iulia în ziua de 18 Noiembrie / 1 Decembrie 1918, declară că unirea celor Români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii cu România, Adunarea Națională proclamă în deosebi dreptul inalienabil al națiunii române la întreg Banatul cuprins între râurile Mureș, Tisa și Dunăre.
- II. Adunarea Națională rezervă teritoriilor sus indicate autonomie provizorie pînă la instituirea Constituției aleasă pe baza votului universal.
- III. În legătură cu aceasta, ca principii fundamentale la alcătuirea noului Stat Român, Adunarea Națională urmărește:
 1. Desăvîrșită libertate națională pentru toate popoarele conlocuarea. Fiecare popor se va instrui, administra și judeca în limba sa proprie prin indivizii din singl său și fiecare popor va primi dreptul reprezentare în corpurile legislative și la guvernarea țării în proporție cu numărul indivizilor ce l alcătuiesc.
 2. Egala îndreptățire și deplină libertate acționată confesională pentru toate confesiunile din țară.
 3. Împărtășirea desăvîrșită a unui regim curat democratic pe toate terenurile vieții publice. Votul obștei direct, egal, secret, pe comunie, în mod proporțional, pentru ambele sexe în vîrstă de 21 de ani la reprezentarea în comune, județe și parlamente.
 4. Desăvîrșită libertate de presă, asociere și întrunire; liberă propagandă a tuturor gîndurilor omenești.
 5. Reforma agrară rațională. Se va face conștientizarea tuturor proprietăților, în special a proprietăților mari. În baza acestei conștientizări, desfîrînd fideicomisul și, în temeiul dreptului de a micșora după trebuință, la pînă unde, se va da posibilitatea țărănului să și crească o proprietate (avîtor, pînă, pădure) cel puțin atît cît să poată munci el și familia lui. Principiul conducător al acestei politici agrare e, pe de o parte promovarea nivelului social, pe de altă parte potențarea producției.
 6. Muncitorimii industriale și se asigură aceleași drepturi și avantaje, care sînt legitime în cele mai avansate state industriale din apus.
- IV. Adunarea Națională dă expresiune de înțeles ca Congresul de pace să încercăm să comunice, națiunilor liber și în așa chip ca dreptatea și libertatea să fie asigurate pentru toate națiunile mari și mici deopotrivă, iar în viitor să se elimineze războiul ca mijloc pentru regularea raporturilor internaționale.
- V. Români adunați în această Adunare salută pe frații lor din Bucovina, scîpați de sub jugul monarhiei Austro-Ungare, și unți cu țara mamă România.
- VI. Adunarea Națională salută cu iubire și entuziasm liberarea popoarelor subjugate pînă aci în monarhia Austro-Ungară, anume națiunile: cehoslovacă, austro-germană, jugoslavă, polonă și rutenă și hotărăște ca acest salut al său să se aducă la cunoștința tuturor celor națiuni.
- VII. Adunarea Națională cu smerenie se înclină înaintea memoriei acelor buni români, care în acest război și-au vărsat sîngele pentru înfrîntura ideeiului nostru, mîrînd pentru libertatea și unitatea națiunii române.
- VIII. Adunarea Națională dă expresiune multumirii și admirației sale tuturor puterilor aliate, care prin strălucitele lupte purtate cu certăj împotriva unui dușman proștit de multe decenii pentru război, au scîpat civilizațiunea din ghearele barbariei.
- IX. Pentru conducerea mai degrabă a afacerilor Națiunii Române din Transilvania, Banat și Tara Ungurească, Adunarea Națională hotărăște instituirea unui **Nou Stat Național Român**, care va avea toate îndreptățile și reprezentarea națiunea română, oriunde și pretutindeni față de toate națiunile lumii și să ia toate dispozițiile pe care le află necesare în interesul națiunii.

St. Laurentiu Oancea
Născut al Adunării Naționale.

Ștefan C. Pop
Vice Președinte al Adunării Naționale.

Document prezent la Arhivă Statului București, fond Consiliul Dirigent, dosar 70/918, f. 3.

Rezoluțiunea Adunării Naționale de la Alba Iulia din 18 Noiembrie / 1 Decembrie 1918

- I. Adunarea Națională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba-Iulia în ziua de 18 Noiembrie/1 Decembrie 1918, decretează unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsii cu România. Adunarea Națională proclamă îndeosebi dreptul inalienabil al națiunii române la întreg Banatul cuprins între râurile Mureș, Tisa și Dunăre.
- II. Adunarea Națională rezervă teritoriilor sus indicate autonomie provizorie până la întrunirea Constituintei aleasă pe baza votului universal.
- III. În legătură cu aceasta, ca principii fundamentale la alcătuirea noului Stat Român, Adunarea Națională proclamă următoarele:
- Deplină libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare. Fiecare popor se va instrui, administra și judeca în limba sa proprie prin indivizi din sânul său și fiecare popor va primi drept de reprezentare în corpurile legiuitoare și la guvernarea țării în proporție cu numărul indivizilor ce-l alcătuiesc.*
- Egală îndreptățire și deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile din Stat.*
- Înfăptuirea desăvârșită a unui regim curat democratic pe toate tărâmurile vieții publice. Votul obștesc, direct, egal, secret, pe comune, în mod proporțional, pentru ambele sexe, în vârstă de 21 de ani la reprezentarea în comune, județe ori parlament.*
- Desăvârșită libertate de presă, asociere și întrunire, libera propagandă a tuturor gândurilor omenești.*
- Reforma agrară radicală. Se va face conscrierea tuturor proprietăților, în special a proprietăților mari. În baza acestei conscrieri, desființând fidei-comisele și în temeiul dreptului de a micșora după trebuință latifundiile, i se va face posibil țăranului să-și creeze o proprietate (arător, pășune, pădure) cel puțin atât cât o să poată munci el și familia lui. Principiul conducător al acestei politici agrare e pe de o parte promovarea nivelării sociale, pe de altă parte, potențarea producției.*
- Muncitorimei industriale i se asigură aceleași drepturi și avantagii, care sunt legiferate în cele mai avansate state industriale din Apus.*
- IV. Adunarea Națională dă expresie dorinței sale, ca congresul de pace să înfăptuiască comuniunea națiunilor libere în așa chip, ca dreptatea și libertatea să fie asigurate pentru toate națiunile mari și mici, deopotrivă, iar în viitor să se elimine războiul ca mijloc pentru regularea raporturilor internaționale.
- V. Românii adunați în această Adunare Națională salută pe frații lor din Bucovina, scăpați din jugul Monarhiei austro-ungare și uniți cu țara mamă România.
- VI. Adunarea Națională salută cu iubire și entuziasm liberarea națiunilor subjugate până aici în Monarhia austro-ungară, anume națiunile: cehoslovacă, austro-germană, iugoslavă, polonă și ruteană și hotărăște ca acest salut al său să se aducă la cunoștința tuturor acelor națiuni.
- VII. Adunarea Națională cu smerenie se închină înaintea memoriei acelor bravi români, care în acest război și-au vărsat sângele pentru înfăptuirea idealului nostru murind pentru libertatea și unitatea națiunii române.
- VIII. Adunarea Națională dă expresiune mulțumirei și admirațiunii sale tuturor Puterilor Aliate, care prin strălucitele lupte purtate cu cerbicie împotriva unui dușman pregătit de multe decenii pentru război au scăpat civilizațiunea de ghiarele barbariei.
- IX. Pentru conducerea mai departe a afacerilor națiunii române din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, Adunarea Națională hotărăște instituirea unui Mare Sfat Național Român, care va avea toată îndreptățirea să reprezinte națiunea română oricând și pretutindeni față de toate națiunile lumii și să ia toate dispozițiunile pe care le va afla necesare în interesul națiunii.

ACTUL UNIRII VOTAT DE SFATUL ȚĂRII LA 27 MARTIE ST. V. 1918

ÎN NUMELE POPORULUI BASARABIEI, SFATUL ȚĂRII DECLARĂ REPUBLICA DEMOCRATICĂ MOLDOVENEASCĂ (BASARABIA) ÎN HOTĂRELE EI DINTRE PRUT, NISTRU, DUNĂRE, MAREA NEAGRĂ ȘI VECHILE GRANIȚE CU AUSTRIA, RUPTĂ DE RUSIA ACUM O SUTĂ ȘI MAI BINE DE ANI, DIN TRUPUL VECHEII MOLDOVE, ÎN PUTEREA DREPTULUI ISTORIC ȘI DREPTULUI DE NEAM PE BAZA PRINCIPIULUI CĂ NOROADELE SINGURE SĂ-ȘI HOTĂRĂSCĂ SOARTA LOR DE AZI ÎNAINTE ȘI PENTRU TOTDEAUNA, SE UNEȘTE CU MAMA SA ROMÂNIA.

TRĂIASCĂ UNIREA BASARABIEI
CU ROMÂNIA
DE-A PURURI ȘI TOTDEAUNA!
PREȘEDINTELE SFATULUI ȚĂRII,
ION INCULEȚ
Vice-Președinte
PAN. HALIPPA
SECRETARUL SFATULUI ȚĂRII
I. BUZDUGAN.

ACTUL UNIRII VOTAT DE SFATUL ȚĂRII LA 27 MARTIE ST. V. 1918

În numele poporului Basarabiei, Sfatul Țării declară: Republica Democratică Moldovenească (Basarabia) în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani, din trupul vechii Moldove. În puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului ca noroadele singure să-și hotărască soarta lor de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama ei România.

Trăiască unirea Basarabiei cu România de-a pururi și totdeauna!

Președintele Sfatului Țării, Ion Inculeț; Vice-președinte, Pantelimon Halippa; Secretarul Sfatului Țării I. Buzdugan

L E G E

asupra

UNIREI TRANSILVANIEI, BANATULUI, CRISANEI, SATMARULUI
ȘI MARAMUREȘULUI CU VECHIUL REGAT AL ROMÂNIEI.

ART. UNIC.) Se ratifică, investindu-se cu putere de lege, Decretul-Lege No. 3631 din 11 Decembrie 1918, publicat în Monitorul Oficial No. 212 din 13 Decembrie 1918, privitor la Unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei, Satmarului și Maramureșului cu vechiul Regat al României, în cuprinderea următoare:

F E R D I N A N D I
PRIN GRATIA LUI Dumnezeu ȘI VOINTA NAȚIONALĂ

REGE AL ROMÂNIEI
LA TOTI DE FATA ȘI VIITORI SANATATE.

Asupra raportului Președintelui Consiliului Nostru de Miniștri sub No. 2171 din 1918,-

Luând act de hotărârea unanimă a Adunării Naționale din Alba-Iulia,

AM DECRETAT ȘI DECRETAM:

ART. I) Tinuturile cuprinse în hotărârea Adunării Naționale din Alba - Iulia dela 18 Noembrie 1918, sunt și rămân de apurarea unite cu Regatul României.-

ART. II) Președintele Consiliului Nostru de Miniștri, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a Decretului-Lege de față, Dat în București la 11 Decembrie 1918.-

F E R D I N A N D I

PREȘEDINTELE
CONSILIULUI DE MINISTRI
ȘI MINISTRU DE EXTERNE, Ion I. C. Brătianu

Această lege s'a votat de Adunarea Deputaților în ședința dela 29 Decembrie anul 1919, în unanimitate prin aclamațiuni.

PREȘEDINTE, *rege*

Directorul Adunării,
Ion I. C. Brătianu

SECRETAR,

Ștefan Miteș

Această lege s'a votat de Senat în ședința dela 29 Decembrie anul 1919, în unanimitate prin aclamațiuni.

PREȘEDINTE,

Directorul Senatului,
B. Ștefănescu

SECRETAR,

Balkarey

Cum s-a făcut Marea Unire ?

4/17 ianuarie 1918 »» Apare, la Paris, primul număr din publicația săptămânală “La Roumanie” care avea drept scop sprijinirea, în emigrație, în plan publicistic și diplomatic a revendicărilor românești.

23 ianuarie/5 februarie 1918 »» Ultimatum adresat României de Puterile Centrale, prin care era somată, ca, în termen de patru zile, să-și facă cunoscute intențiile în vederea încheierii păcii.

24 ianuarie/6 februarie 1918 »» Chișinău. Sfatul Țării, întrunit în ședință solemnă, votează, în unanimitate, independența Republicii Democratice Moldovenești. Consiliul Director se dizolvă, puterea executivă fiind încredințată unui Consiliu de Miniștri, sub președinția lui Daniel Ciugureanu. „(...) Ne proclamăm, în unire cu voința poporului, Republică Democratică Moldovenească slobodă, de sine stătătoare și neatârnată, având ea singură dreptul de a-și hotărî soarta în viitor” se spune în proclamația Sfatului Țării.

26 ianuarie/8 februarie 1918 »» Guvernul I.I.C. Brătianu Take Ionescu demisionează, deoarece consideră inacceptabilă încheierea unei păci separate. Aliații sfătuiesc România să târăgăneze tratativele.

28 ianuarie/10 februarie 1918 »» România acceptă începerea tratatelor de pace cu Puterile Centrale.

29 ianuarie/11 februarie 1918 »» Se formează un nou guvern, în frunte cu generalul Alexandru Averescu, având ca principal obiectiv tergiversarea, pe cât posibil, a încheierii păcii cu Puterile Centrale și crearea unor premise favorabile obținerii unei păci onorabile.

11/24 februarie 1918 »» Plenipotențiarilor Puterilor Centrale impun primului ministru, generalul Alexandru Averescu, trei condiții principale ale încheierii păcii: cedarea întregului teritoriu al Dobrogei, până la Dunăre, importante rectificări de frontieră în zona Porților de Fier, în Valea Jiului și între Vatra Dornei și Câmpulung Moldovenesc, precum și grele concesiuni economice.

18 februarie/3 martie 1918 »» Inaugurarea, la Chișinău, a Universității Populare Moldovenești, sub președinția lui Pan Halippa, care s-a ocupat de organizarea de conferințe, de întâlniri cu oameni de cultură, de ținerea de prelegeri, consacrate în special studierii istoriei românilor din Basarabia.

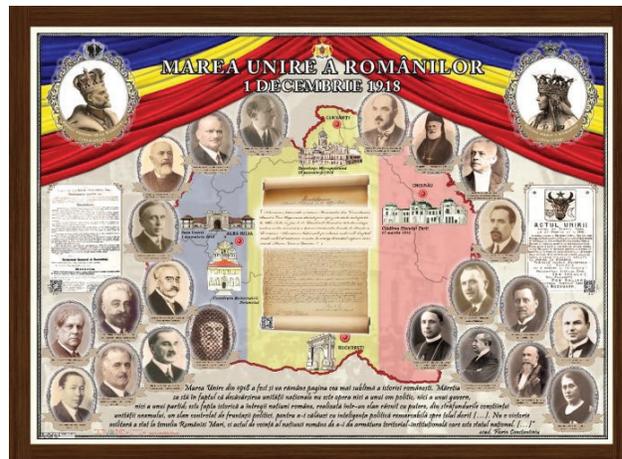
20 februarie/5 martie 1918 »» Se semnează, la Buftea, Tratatul preliminar de pace între România și Puterile Centrale, pe baza căruia încep la București, la 9/22 martie, tratativele în vederea încheierii păcii, pe următoarele baze: cedarea Dobrogei până la Dunăre, Puterile Centrale urmând să amenajeze un drum comercial între România și Constanța; rectificări de frontieră în favoarea Austro-Ungariei; impunerea unor grele condiții economice etc.

27 februarie/12 martie 1918 »» Plecarea misiunii franceze din România.

3/ 16 martie 1918 »» Bălți. Adunarea generală a zemstvei din districtul Bălți adoptă, în unanimitate, o moțiune în care se spune „Proclamăm astăzi în mod solemn (...) în fața lui Dumnezeu și a întregii lumi, că cerem unirea Basarabiei cu Regatul României sub al cărei regim constituțional și sub ocrotire legilor ei (...) vedem siguranța existenței noastre naționale și a propășirii economice”.

5/18 martie 1918 »» Demisia guvernului condus de generalul Alexandru Averescu. Regele Ferdinand îl însărcinează pe Alexandru Marghiloman cu formarea unui nou guvern, cu speranța că șeful conservatorilor, grație încrederii ce inspira Puterilor Centrale, va putea încheia o pace în condiții mai ușoare.

9/22 martie 1918 »» Încep tratativele de pace de la Cotroceni între România și Puterile Centrale.

- 27 martie/9 aprilie 1918** » La Chișinău, Sfatul Țării întrunit în ședință solemnă votează unirea Basarabiei cu Țara Mamă, România (86 voturi pentru, 3 împotriva, 36 abțineri și 13 absenți). După anunțarea rezultatului votului de către Ion Inculeț, președintele Sfatului Țării, primul ministru Alexandru Marghiloman, aflat la Chișinău, împreună cu alți reprezentanți ai Guvernului Român, este invitat la tribuna de la care declară: În numele poporului român și al Regelui Ferdinand I, iau act de unirea Basarabiei cu România de aici înainte și în veci! Trăiască România Mare!
- 9/22 aprilie 1918** » Decret regal de ratificare a Hotărârii de unire a Basarabiei cu România, semnat de Ferdinand I, regele României, și contrasemnat de Alexandru Marghiloman, președintele Consiliului de Miniștri.
- 17/30 aprilie 1918** » Înființarea, la Paris, a „Comitetului național al românilor din Transilvania și Bucovina”, sub președinția lui Traian Vuia, iar mai apoi a dr. Ion Cantacuzino; a militat pentru dobândirea independenței Transilvaniei și unirea acesteia cu România.
- 24 aprilie/7 mai 1918** » Semnarea Tratatului de pace de la București și a anexelor sale dintre România, pe de o parte, și Germania, Austro-Ungaria, Bulgaria, Turcia, pe de altă parte. România era nevoită să cedeze Dobrogea, care urma să fie anexată de Bulgaria, să accepte rectificări de frontieră în Carpați, în favoarea Austro-Ungariei (prin care se cedau teritorii însumând 5.600 kmp, cu o populație de 724.957 locuitori), să demobilizeze armata, menținându-se numai patru divizii cu efective complete și 8 divizii cu efective de pace (20.000 de infanteriști, 3.200 de cavaleriști și 9.000 de artileriști) și să încheie convenții economice (agricolă, a petrolului, a pădurilor etc.), prin care, în fapt, se institua monopolul Germaniei asupra principalelor bogății ale țării. Regele Ferdinand I refuză, în ciuda presiunilor Puterilor Centrale, să sancționeze Tratatul.
- 22 iunie/5 iulie 1918** » Se înființează, la Washington, din inițiativa lui Vasile Stoica, Liga națională română, cu scopul de a face propagandă în jurul problemei românești; la 13 septembrie, fuzionează cu Comitetul național român.
- 6/19 iulie 1918** » Se constituie în Italia, la Cittaducale, „Comitetul de acțiune al românilor din Transilvania, Banat și Bucovina”, sub conducerea profesorului Simion Mândrescu, cu scopul de a organiza pe prizonierii români din armata austro-ungară în legiuni care să participe la luptă alături de armata italiană.
- 12 /25 august 1918** » Se constituie, la Chișinău, Partidul Țărănesc din Basarabia, având în program: împărțirea pământului la țărani, vot universal, îmbunătățirea situației muncitorilor. Președinți: Pantelimon Halippa (1918 1921), Ion Inculeț (1921 1923).
- 24 august/6 septembrie 1918** » Se creează, la Paris, Consiliul Național Român Provizoriu, care, în 20 septembrie / 3 octombrie, a proclamat formarea Consiliului Național al Unității Române, organ reprezentativ, având în conducere pe Take Ionescu, Vasile Lucaciu, Octavian Goga, dr. Constantin Angelescu și Ioan Th. Florescu (vicepreședinți). Consiliul este recunoscut la 29 septembrie/ 12 octombrie de guvernul francez, la 23 octombrie/5 noiembrie de guvernul S.U.A., la 29 octombrie/ 11 noiembrie de guvernul englez, iar la 9/22 noiembrie de cel italian drept exponent al intereselor poporului român.
- 2/15 septembrie 1918** » Congresul de la New York al românilor, cehilor, slovacilor, polonilor, sârbilor, croaților și rutenilor votează o moțiune prin care se cere dezmembrarea Austro-Ungariei și eliberarea tuturor popoarelor asuprite.
- 29 septembrie/12 octombrie 1918** » Comitetul Executiv al Partidului Național Român din Transilvania, întrunit la Oradea, adoptă în unanimitate o declarație, redactată de Vasile Goldiș, privind hotărârea națiunii române din Transilvania de a se așeza „printre națiunile libere”, în temeiul dreptului ca fiecare națiune să dispună liber de soarta sa. Se revendică recunoașterea conducerii P.N.R. ca organ provizoriu de conducere a Transilvaniei. Se constituie un „Comitet de acțiune”, cu sediul la Arad, avându-l în frunte pe Vasile Goldiș.

– Va urma –

